

ASOCIACE PRO URBANISMUS A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

Přejeme členům Asociace úspěšný rok 1991, dostatek zajímavé a smysluplné práce, a těm, kteří se rozhodli vstoupit na dráhu smaostatnosti, držíme palce

Rada Asociace

Výsledek konkursu na místo ředitele odboru územního rozvoje MZP ČR

Konkurs se konal již 30. října 1990. Účastnilo se ho dvanáct uchazečů. V konkursní komisi byla většina členů Asociace. V konkursu obsadili první tři místa v pořadí RNDr. Václav Poštoľka, ing. arch. Richard Mundil a RNDr. Vojtěch Matějka. První z nich byl komisi do funkce doporučen, obdržel také počátkem prosince jmenovací dekret, ale ještě na sklonku minulého roku nebylo obsazení funkce náležitě uzavřeno.

Urbanisté primátory, starosty a "radními"

Ze sdělovacích prostředků je asi známo, že ing. arch. Václav Mencl, vedoucí jihomoravského urbanistického střediska a místopředseda rady Asociace byl zvolen primátorem města Brna. Starosty měst či členy městských a obecních rad se stala také řada dalších členů Asociace, o nichž dosud nemáme vyčerpávající přehled. Všem přejeme hodně úspěchů v jejich nelehké práci.

Pracovní skupiny Asociace

V průběhu listopadu a prosince zahájilo svou činnost několik pracovních skupin Asociace, jmenovitě skupina pro legislativní otázky a komoru (svolavatel M. Körner), skupina pro hodnotové vztahy v území (J. Suchý), skupina pro otázky školství, vědy a výzkumu (J. Horký) a skupina pro ekologii (M. Řihošek). Schůzky prv-

ních dvou skupin byly poměrně početně navštíveny. Další pracovní skupiny budou svolány během ledna. Komplikace působí, že činnost nezačala skupina pro tisk a informace a skupina pro zahraniční styky. Bude vhodné, když některé skupiny budou působit v rámci regionálních složek Asociace, jmenovitě v Brně.

Urbanistické středy v Ter-clubu

Od konce listopadu pořádá pražská a středočeská regionální skupina Asociace pravidelná diskusní setkání na aktuální témata. Prozatím proběhla dvě, na které byly rozesílány individuální pozvánky. Tématem prvního setkání byla problematika Prahy, zejména dopravního řešení, druhé setkání se zabývalo regionalizací a členěním území.

Z finančních důvodů nebude dále možné zasílat pozvánky, ale bude-li to v našich možnostech, využijeme k informování Aktuality. Setkání se konají každou poslední středu v měsíci v 17 hodin v Ter-clubu v suterenu Terplanu, Platnéřská 19, Praha 1 a mají příjemnou atmosféru. Případné náměty sdělte ing. arch. Milanovi Körnerovi, Terplan 2324412.

Opět regionální urbanistická střediska

Situace a budoucnost regionálních urbanistických pracovišť je nadále nepřiliš jasná. Po zrušení KNV k 31.12.1990 zůstává otázka zakladatelů krajských projektových pracovišť otevřená. Jednotlivá pracoviště uvažují o různých možnos-

(pokračování na 2. straně)

Milan Körner si dovoluje pozvat pražské i mimopražské členy Asociace a další zájemce na již třetí "Poslední středu v Ter-clubu" - tedy dne 30. ledna 1991 v 17.00 v suterenu Terplanu, Platnéřská 19, Praha 1.

(pokračování z 1. strany)

tech. Rada Asociace připravuje na leden 1991 setkání představitelů krajských urbanistických středisek spojené s konzultací s právníkem-specialistou, aby mohla být tato pracoviště připravena na různé možnosti forem své budoucí existence, a to zvláště z hledisek právních a majetko-právních.

Odbor územního rozvoje MŽP ČR ústy svého ředitele nabídl pro případ, kdy bude některé regionální urbanistické středisko v přechodném kritickém stavu díky nedostatku práce, že se může obrátit na tento odbor se žádostí o pomoc.

Územní plánování v nových okresních úřadech

V posledních týdnech probíhá ustavování nových okresních úřadů. Nově jmenovaní představitelé těchto úřadů obdrželi od ministerstva vnitra návrh vzorového uspořádání jednotlivých referátů (útvárů) který nebyl závazný. Do 15. prosince měli přednostové okresních úřadů předložit svá vlastní schemata k posouzení ministerstvu vnitra. Od členů Asociace se rada dozvěděla, že zajištění územního plánování v návrzích některých okresů je značně podceněno. Proto se rada spojila s civilně správním úsekem ministerstva vnitra ČR a poté napsala dopis náměstkovi ministra vnitra JUDr. P. Zářeckému, ve kterém vysvětlila rozsah a obsah činnosti v územním plánování na okresních úřadech a předložila i možný vyhovující návrh zajištění této činnosti. Mimo jiné je v dopisu i zdůrazněno, že zkušenosti, zejména pak znalosti o území, se v územním plánování získávají velmi dlouho. Rada ve svém dopise žádá dr. Zářeckého, aby alespoň při vyjadřování se k vnitřnímu uspořádání jednotlivých okresních úřadů přihlédl ke stanovisku rady Asociace.

Při jednání s ministerstvem vnitra bylo zřejmé, že ministerstvo životního prostředí ČR nevyvinulo dostatečný tlak na ministerstvo vnitra ČR v tomto směru. Snad to bylo proto, že MŽP ČR uvažovalo se zřízením vlastních okresních expozitur. Od tohoto záměru však bylo upuštěno.

Karlovarská konference

V Karlových Varech se ve dnech 10. - 12. prosince uskutečnila již osmá celostátní konference oboru na téma "Návrh koncepce nové právní úpravy územního plánování a stavebního řádu".

Tyto konference byly v minulých letech dosti formální. Želobu ani letošní konference nebyla příliš přesvědčivá. Průběh negativně ovlivnilo to, že z důvodu dramatického projednávání "kompetenčního zákona" v týchž dnech ve Federálním shromáždění se nemohli účastnit jednání mís-

topředseda Federální vlády JUDr. Rychet - ský, stejně jako další ministři, kteří původně účast přislíbili. Průběh byl tudíž částečně improvizovaný. V jednání a v diskusi zaznělo mnoho závažných a podnětných názorů a otázek, které však ne našly patřičnou reakci kompetentních činitelů. Třebaže Asociace byla spolupředatelem konference, nepodařilo se jí výrazněji průběh ovlivnit. Pozoruhodná byla účast (přes 500 přítomných), zejména pak pracovníků okresních úřadů a obecních samospráv (přes 40% účastníků). Bohužel právě oni se nedozvěděli potřebné. V budoucnu bude nutno u podobných akcí také zvažovat místo konání z hlediska šetrnosti. Konference přijala následující usnesení (parafované JUDr. Rychet - ským):

Z á v ě r y

celostátní konference k návrhu koncepce nové právní úpravy územního plánování a stavebního řádu konané v Karlových Varech ve dnech 10. a 11. prosince 1990

Účastníci konference v počtu 550 osob složených ze zástupců okresních úřadů, měst a obcí, výzkumných a projektových pracovišť, vysokých škol, společenských organizací, podnikatelů, urbanistických středisek, útvárů hlavních architektů a ústředních orgánů federace a republik po seznámení se s návrhem nové právní úpravy územního plánování a stavebního řádu, evropskou chartou územního plánování a po vyslechnutí řady diskusních vystoupení k problematice územního plánování, stavebního řádu, regionální politiky a životního prostředí konstatují, že

1. koncepce nové právní úpravy územního plánování a stavebního řádu předložená konferenci dočasnou komisí Legislativní rady vlády ČSFR pro přípravu stavebního zákona představuje zásadní východisko pro přípravu nového stavebního zákona;

2. je nezbytné vytvořit odpovídající nástroje pro usměrňování koncepce regionálního rozvoje;

doporučují

1. Federálnímu výboru pro životní prostředí urychleně novelizovat v předstihu ještě před vydáním nové právní úpravy zákon č. 197/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a jeho prováděcí předpisy s cílem odstranit rozpor, který vznikl změnami v právním řádu. Novelizaci provést již v souladu s tendencemi uplatňovanými v předložené koncepci nové právní úpravy a vytvořit potřebný prostor pro operativní kompetence ústředních orgánů územního plánování a stavebního řádu republik v přechodné etapě.

2. Federálnímu ministerstvu pro strategické plánování, aby ve spolupráci s Federálním výborem pro životní prostředí a ústředními orgány republik zorganizovalo vytvoření stálého koordinačního výboru se zaměřením na celkovou strategii rozvoje území - tzv. "regionální konferenci". Tuto konferenci svolávat podle potřeby.

3. Všem představitelům státní správy na území okresních úřadů a měst a obcí a samosprávných orgánů měst a obcí

a) věnovat zvýšenou pozornost vytváření a náležitému odbornému vybavení referátů (odborů) územního plánování;

b) činnost útvárů hlavních architektů vedle zaměření na územní a urbanistický rozvoj, péči o architekturu a životní prostředí postupně rozšiřovat i na regionální problematiku a poradenství;

c) zajistit posouzení a případnou úpravu územních plánů měst a obcí v nových společenských podmínkách;

d) vyčlenit v dostatečném rozsahu finanční prostředky z rozpočtů pro řízení územního rozvoje jako je pořizování a revize územních plánů a další územní plánovací činnost.

V Karlových Varech dne 11. prosince 1990

V souvislosti s reorganizací okresních národních výborů na okresní úřady a vznikem samosprávných obcí se různým, ne vždy šťastným způsobem, uvažuje o dalším osudu dnes existujících útvarů hlavních architektů (dále jen ÚHA).

Oprávněnost a smysl těchto zařízení ONV jsou prokazatelné. Od roku 1985, kdy ÚHA vznikly, se postupně kvalitativně mění přístupy stavebních úřadů, projektantů i stavebníků. Komplexní přístup ke svěřenému území okresu - komplexní z hledisek tvorby a ochrany životního prostředí, urbanismu a územního plánování, architektury a výtvarného detailu, technické infrastruktury a dalších, byl uplatňován z pozice ONV právě a pouze útvarů hlavních architektů.

Obecně je známo, s jakými potížemi je spojeno úsilí o jakoukoli kvalitu. Lze si tedy představit, jaké bylo postavení ÚHA v prostředí moci - stranické a státní diktatury. Zjevným handicapem pro ÚHA bylo jejich opatrné založení nedomyšleným statutem pouhých poradních zařízení ONV v působnosti odborů výstavby a územního plánu. To vedlo spolu se zastaralým stavebním zákonem a neexistujícím zákonem o architektuře logicky k tendenčním pojetím ÚHA a omezovalo jejich pravomoc, tedy i výsledky. Přidáme-li k těmto základním omezením další aspekty, jako např. degradované postavení urbanismu a architektury, monopol a "diktát dodavatelů" a v neposlední řadě "funkcionářsky urbanismus", dostáváme hrubé obrysy podmínek, ve kterých ÚHA pracovaly. Přesto ve většině sporů dokázaly těmto okolnostem čelit, a to i za cenu celé řady perzekucí.

Vytvořit v těchto podmínkách kvalitní týmy odborníků ochotných odejít z předchozích méně konfliktních a mnohdy lépe placených míst projektantů, přesvědčit je k přestěhování z původního atraktivnějšího bydliště, získat pro ně v mimořádných podmínkách volné byty, vytvořit jim tvůrčí podmínky odpovídající jejich kvalifikaci, to vše bylo existenční otázkou ÚHA, která limitovala další činnost.

Tyto většinou mladé týmy dosud optimistických odborníků představují těžko vyčíslitelný kapitál, ve kterém je zahrnuto kromě vlastní kvalifikace a jejího neustálého zvyšování (postgraduální studia, zkoušky zvláštní způsobilosti, stáže doma i v zahraničí, vědecké aspirantury, absolvování kursů výpočetní techniky) také náročné studium spravovaného území, pochopení všech jeho souvislostí a schopnost navazující tvůrčí činnosti. Tyto, v některých případech, téměř komplexní týmy odborníků mají být zrušeny nebo "reorganizovány" tím způsobem, že jednotliví pracovníci budou "rozprášeni" po stavebních úřadech, kde jen rozšíří řadu referentů - úředníků. Nejde o planý poplach. V souvislosti s diskutabilním, podle nás zbytečným založením odborů životního prostředí (formálním spojením stávajících odborů a nedomyšleným vybrakováním jiných, včetně ÚHA) zanikl zcela ÚHA v Blansku, pod spekulativní záminkou posílení stavebních úřadů je od 1.11.1990 zrušen ÚHA Znojmo. Situace ostatních ÚHA je různá, na radě ONV nedošlo ke skutečné kvalitní výměně vedení a poslanců rady i pléna. Objevují se pokusy staronového vedení a poražené diktatury zúčtovat s lidmi, kteří byli nepohodlní již dříve a otevřeně vystupovali ještě před 17.11.1989 nebo dokonce jako jediní na ONV sli aktivně do střetu po tomto datu.

Prosakují postupně dosud tajené akce, které jsou nebo budou předmětem zájmu kontrolních orgánů a prokuratur. Jejich organizátoři kteří jsou ironií osudu opět u moci, nemohou mít zájem na svém odhalení a snaží se tedy odstranit včas ty, kteří jsou jim nebezpeční a mohou k jejich konci pomoci.

Projevuje se určitá nezkušenost nových, věřme i poctivých lidí, kteří jsou zavaleni jinými a mnohdy záměrně okrajovými problémy, takže na řešení podstaty nezbyvá čas ani energie. Projevuje se bohužel i neschopnost, nevzdělanost a nepoctivost některých nových zástupců lidu, kterým je složitost jakékoli problematiky nepřijemně cizí a opakují chyby pseudorevolucionářů padesátých let, nebo si přetváří věci ke svému obrazu či dokonce ze složitostí dnešní doby bez ostychu těží.

Znovu se opakují tendence ignorovat názory profesních odborníků, eliminovat jejich kompetence a pokud možno zrušit jejich vliv nebo alespoň zředit jejich koncentraci.

Jestliže jsme jako architekti pevně věřili, že musíme odejít z fakult, projekcí a dalších pracovišť na Útvary, ma-li se skutečně začít s kvalitativní změnou prostředí, nechceme dnes připustit, aby bylo nadějně započaté dílo zničeno. Nechceme připustit škody, které nedomyšleným rozhodnutím vzniknou, ani časové ztráty, které jsou neodvratitelné a tedy nezodpovědné.

Nesouhlasíme s likvidací útvarů hlavních architektů. Jejich nahrazování posilováním stavebních úřadů neřeší problémy přesahující kompetence jednotlivých obcí a měst.

Združujeme roli ÚHA v komplexním rozvoji spravovaného území. Likvidace ÚHA v současné přechodné době, kdy jsou vznášeny stále nové územní nároky, především ze strany soukromých podnikatelů a díky decentralizaci velkých investic, může ve svém důsledku znamenat řadu závažných chyb při rozhodování v územní činnosti, které mohou způsobit nenahraditelné ekologické i finanční škody.

Žádáme odpovědné a kvalitní dořešení předpisů a zákonů o samosprávě se zaměřením na tuto problematiku a dořešení kompetenčních vztahů ÚHA a okresních úřadů.

Pro zamezení prosazování známých lokálních zájmů navrhuje řízení ÚHA přímo ministertvem ŽP.

Žádáme okamžité zrušení usnesení pléna ONV z 11.10.1990, kterým byl reorganizován (de facto zrušen) ÚHA Znojmo.

Seznam členů Asociace pro urbanismus a územní plánování k 20. prosinci 1990

Praha a střední Čechy

Almaasová Blanka, ing.arch.
 Bendová Olga, ing.arch.
 Beránek Karel, ing.arch.
 Čížek František, ing.
 Černý Zdeněk, ing.arch.
 Červený Miloš, ing., CSc.
 Doušová Hřochoslava, ing.arch.
 Douthik Luboš, ing.arch., CSc.
 Dřhovácká Eva, ing.
 Ehl Jiří, ing.arch.
 Fibiger Jan, ing.arch., CSc.
 Fousek Vladimír, ing., CSc.
 Gutová Eva, ing.arch.
 Halouna Jiří, ing.arch.
 Havlík Václav, RNDr., CSc.
 Hnízdil Ivan, ing.arch.
 Horák Jaroslav, ing., CSc.
 Hořejší Alena, ing.arch.
 Hrochová Zuzana, ing.arch.
 Hrdá Jitka, ing.arch., CSc.
 Chlumská Božena, doc.ing., CSc.
 Jedlička Jiří, RNDr.
 Jetmarová Věra, dipl.tech.
 Ježek Josef, RNDr.
 Kadlec Karel, ing.arch.
 Kaplan Ivan, ing.arch.
 Kešnerová Věra, ing.arch.
 Kjaňal Zdeněk, ing.arch.
 Knourek Ivan, ing.
 Kohout Josef, ing.
 Křemr Milan, ing.arch., CSc.
 Košťalková Blanka, ing., CSc.
 Kristen Vladimír, ing.
 Kovalčík Vít, ing.arch.
 Kudláček Libor, RNDr.
 Lejčar Ivan, ing.arch.
 Liška Václav, ing.arch.
 Mackovič Vladimír, ing.
 Malina Václav, ing.
 Mareček Jan, JUDr.
 Martinek Vladimír, ing.akad.arch.
 Mejstříková Jitka, ing.arch.
 Mužík Jan, doc.ing.arch., CSc.
 Navrátilová Helena, ing.arch.
 Němec Jiří, doc.ing.arch., CSc.
 Nettwall Karel, ing.
 Perlin Radim, RNDr.
 Pešek Miroslav, ing.arch.
 Písková Věra, ing.CSc.
 Poláček Vlasta, ing.arch.
 Prins Jiří, ing.
 Pudlák Richard, ing.arch.
 Roubal Miroslav, ing.CSc.
 Říha Martin, ing.arch.
 Řihošek Miroslav, ing.
 Salaba Milan, ing.arch.
 Schaller Jiří, ing.
 Slavotíněk Ivo, ing.
 Smetana Tomáš, akad.arch.
 Soukeník Vladimír, ing.arch.
 Soukeníková Věra, ing.arch.
 Stáhlík Zdeněk, ing.arch.
 Starčevič Petr, ing.arch.
 Suchý Jan, ing.
 Svatoň Jaroslav, prom.hist.
 Svoboda Jan, RNDr.
 Škora Luděk, RNDr.
 Štochl Pavel, RNDr.
 Šrám Pavel, ing.arch., CSc.
 Taxl Ljubomír, ing.
 Tichý Oldřich, ing.arch.
 Tomásek Jiří, ing.
 Tůma Miroslav, ing.arch.
 Tůma Martin, ing.arch., CSc.
 Valouch Klement, ing.arch.
 Vávra Petr, ing.arch.
 Vepřek Karel, ing.arch.
 Voldřich Jaroslav, ing.arch.
 Vyletová Eva, ing.arch.

Burian Jiří, ing.
 Futerová Dagmar, ing.arch.
 Ritter Jan, ing.arch.
 Sklenář Tomáš, ing.

Jižní Čechy

Černá Jitka, ing.arch.
 Daněk Jaroslav, ml., ing.arch.
 Kovář Stanislav, ing.arch.
 Musil Vladimír, ing.arch.
 Sládek Miroslav, ing.
 Vokurka Vratislav, ing.arch.
 Zenkl Lumír, ing.

Západní Čechy

Gloser Hynek, ing.arch., CSc.
 Chochole Emil, RNDr., CSc.
 Kučera Vratislav, akad.arch.
 Matějka Jaroslav, ing.
 Mauric Milan, ing.arch.
 Mundil Richard, ing.arch.
 Podzimek Jiří, ing.arch.
 Podzimek Kvetuše, ing.arch.
 Valtr Pavel, ing.

Severní Čechy

Adamczyk Jiří, ing.arch.
 Círman Milan, ing.
 Franců Lubor, ing.
 Gajda Milan, ing.arch.
 Hašík Jan, ing.arch.
 Ježek Jan, RNDr.
 Kádla Zdeněk, RNDr.
 Knákal Jiří, ing.arch.
 Kobrle Josef, ing.
 Kottbauer Antonín, ing.
 Kout Karel, ing.
 Kreník Jan, ing.
 Míka Antonín, ing.arch.
 Míšek Milan, ing.arch.
 Mrnák Ivan, ing.
 Nešvera Karel, ing.
 Olšbut Antonín, ing.
 Poštolka Václav, RNDr.
 Štelzig Vratislav, ing.arch.
 Štěpánek Miroslav, ing.arch.
 Šuk Václav, ing.arch.
 Ullmann Miroslav, ing.arch.
 Vrchlavská Hana, ing.arch.

Východní Čechy

Falta Bedřich, ing.arch.
 Fridrich Jiří, ing.arch.
 Hác Jiří, ing.arch.
 Hrdlička Aleš, ing.
 Klazar Vlastimil, ing.
 Košťál Milan, ing.arch.
 Kout Václav, ing.arch.
 Koutová Alena, ing.arch.
 Rozehnal Vladimír, ing.arch.
 Šimánková Eva, ing.
 Štilce František, ing.
 Vojtěch Milan, ing.arch.
 Zemanová Jelena, ing.arch.

Brno

Auermüller Jiří, akad.arch.
 Benešová Jana, ing.arch.
 Eláhová Milada, ing.arch.
 Brunnerová Eva, ing.arch.
 Ciznerová Vanda, ing.arch.
 Denk Zdeněk, prof.ing.arch., CSc.
 Hála Jiří, ing.arch.
 Hladišová Zdenka, ing.arch., CSc.
 Chyba Jaroslav, RNDr., CSc.
 Janíková Jana, ing.arch.
 Josefek Jaroslav, ing.arch.
 Kadlec Juraj, ing.arch.
 Klajgon Vladimír, ing.arch.
 Klvna Jiří, ing.arch.
 Koutný Jan, doc.ing.arch., CSc.
 Kubíček Zdeněk, ing.arch.
 Kučera Petr, ing.
 Macků Jaromír, ing.
 Matějka Milan, ing.
 Matoušek Vladimír, ing.arch., CSc.
 Mazal Václav, ing.arch.
 Menšík Karel, ing.arch., CSc.
 Mýslivec Josef, ing.arch.
 Němec Josef, ing.arch., CSc.
 Pospíchal Milan, ing.arch.
 Pospíchalová Věra, ing.arch.
 Roudnická Jiřina, ing.arch.
 Ruller Ivan, prof.ing.arch.
 Sedláčková Julie, ing.arch.
 Štránský Karel, RNDr.
 Špaček Josef, ing.arch., CSc.
 Vágner Silvestr, prof.ing.arch., CSc.
 Veselá Marie, ing.arch.
 Wokoun René, RNDr., CSc.

Jižní Morava

Bergmannová Tatjana, ing.arch.
 Bínová Ludmila, ing., CSc.
 Gebrian Jiří, ing.arch.
 Halvová Ivona, ing.arch.
 Janáček Ludvík, ing.
 Langer Ladislav, ing.arch.
 Mazurek Luděk, ing.arch.
 Nečas Rudolf, ing.
 Peota Jan, ing.arch.
 Pšenčík Leopold, ing.arch.
 Slanina Jan, ing.
 Tabarka Miroslav, ing.arch.

Severní Morava

Císařová Jana, ing.arch.
 Dostál Josef, ing.arch.
 Ehl Tomáš, RNDr.
 Gwuzd Jiří, ing.arch., CSc.
 Haluza Jaroslav, ing.arch.
 Hambglčík Jiří, ing.
 Moránová Šárka, ing.arch.
 Pyš Jan, ing.
 Pletnická Jana, ing.arch.
 Rozhonová Marie, ing.arch.
 Šimíčková Jana, ing.arch.
 Šperlich Jiří, ing.arch.
 Tempírová Eva, ing.arch.
 Turýn Jiří, ing.
 Zemanová Magdalena, ing.arch.

Slovensko

Feriančík Jozef, ing.arch.

Aktuality Asociace pro urbanismus a územní plánování

Vydává Rada Asociace jako vnitřní informační tiskovinu pro členy Asociace a zájemce. Vychází nepravidelně. Neprodejně. Náklad 220 kusů. Celkové zpracování (redakce) ing.arch.Petr Starčevič. Adresa prozatímní kanceláře: Letenská 5, Praha 1, PSČ 11845, tel.539341.

Aktuality

5

ASOCIACE PRO URBANISMUS A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

Příští číslo Aktuality bude z větší části věnováno korespondenci. Přinese detailnější pohled na možnosti začlenění oboru územní plánování do státní správy, tak jak se jeví na konci roku 1990.